

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันศุกร์ที่ 17 กันยายน 2564 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ผัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ แจ้งว่าเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (พิจารณาต่อจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันศุกร์ที่ 10 กันยายน 2564) ซึ่งที่ประชุมมีการพิจารณาถึงมาตรา 8 และในวันนี้จะต้องขอมติที่ประชุมใน มาตรา 8

มาตรา 8

มีการแก้ไข

ประเด็น ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุนตามมาตรา 6 วรรคหนึ่งหรือที่เกิดขึ้นจากสัญญาตามมาตรา 6 วรรคสอง โดยใช้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญาให้ทุนเป็นของผู้รับทุน

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 395 เสียง

มาตรา 8/1

คณะกรรมการมีการเพิ่มขึ้นใหม่

ประเด็น การเปิดเผยงานวิจัย

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เมื่อมีการเขียนกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ขอให้มีการร่างดังกล่าวแสดงต่อรัฐสภาทุกครั้งหลังจากนี้ เพื่อให้สามารถเป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบ และไม่เกิดการก้าวล่วงสิทธิของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายต่าง ๆ นอกจากนี้ยังไม่เห็นความจำเป็นในการเพิ่มมาตรานี้ เนื่องจากเป็นการยืดเยื้อและลิดรอนสิทธิของตัวผู้รับทุนและผู้วิจัยที่ควรจะได้รับ

กรรมาธิการ ตอบชี้แจงว่า ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่ปฏิบัติตามไม่เปิดเผย ถ้าผู้วิจัยค้นพบการวิจัยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ผู้ให้ทุนวิจัยจะต้องนำผลงานชิ้นนั้นไปผลักดันให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่กรรมาธิการแก้ไข โดยการเพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 433 เสียง

มาตรา 9

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 435 เสียง

มาตรา 10

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 443 เสียง

มาตรา 11 **มีการแก้ไข**
ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 432 เสียง

มาตรา 12 **มีการแก้ไข**
ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 458 เสียง

มาตรา 13 **มีการแก้ไข**
ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 433 เสียง

มาตรา 14 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 15 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 16 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 16/1 **คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่**

ประเด็น การพัฒนาประสิทธิภาพของงานวิจัย

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การเพิ่มสมรรถนะในการผลิตและการวัดประสิทธิภาพของการผลิต อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้สังคมและชุมชนมีชีวิตที่ดีขึ้นจากการพัฒนาประสิทธิภาพของงานวิจัย โดยเฉพาะวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งเป็นการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งคณะกรรมการจะต้องจัดสรรกองทุนให้เพียงพอและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถนำนวัตกรรมต่าง ๆ ไปใช้ได้จริงและกว้างขวาง นอกจากนี้ ยังเป็นการตอบโจทย์ในกฎหมายว่าด้วยเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC และการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้มีการจัดหาเทคโนโลยีและอุปกรณ์จากต่างประเทศลดลง และเป็นการยกระดับเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ จนสามารถเป็นศูนย์กลางการผลิตในภูมิภาคได้

กรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า มีความมั่นใจว่ามาตราดังกล่าวจะปรับความคิด ปรับโครงสร้าง สร้างความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่กรรมการแก้ไข โดยการเพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 469 เสียง

มาตรา 16/2 **คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่**

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่กรรมการแก้ไข โดยการเพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 470 เสียง

มาตรา 17 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 18 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 19 **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา 20 **ไม่มีการแก้ไข**

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ด้วยคะแนน 494 เสียง

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยที่มาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติการจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา ประกอบกับมาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา และมาตรา 263 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษา โดยเฉพาะให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบการซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถ และประสิทธิภาพในการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคตจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเสนอรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลักโดยเฉพาะด้านร่างกาย จิตใจ การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กระบวนการคัดกรองวิชาชีพครู การสร้างกลไกคุณธรรม การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม โดยมีการเสนอร่างจากภาคประชาชน โดยมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ซึ่งพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญทางการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงได้นำ 3 ประเด็นหลักของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปปรับปรุงคือ 1. กำหนดให้ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง 2. แก้ไขใบรับรองครูเป็นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 3. แก้ไขจากสถานศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษานี้มีการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาคุณภาพของเด็กแต่ละช่วงวัยให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และความจำเป็นในบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อาทิ 1. การปรับปรุงทำหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับสมรรถนะแต่ละช่วงวัย ที่จะต้องสอนให้เด็กมีความคิดในเรื่องของการปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นโดยไม่ได้เน้นในเรื่องขององค์ความรู้อย่างเดียว แต่จะทำอย่างไรให้เยาวชนมีองค์ความรู้แล้วสามารถปรับตัวและนำมาปรับใช้ชีวิตกับสภาพสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการปรับหลักสูตร 3 สมรรถนะ 2. การปรับกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยี 3. กระบวนการชี้วัดและการประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะของช่วงวัยและให้ผู้เรียนสามารถนำผลนั้นไปกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ได้โดยการประเมินต่าง ๆ จะต้องมีใช้การทดสอบ

เกี่ยวกับวิชาการอย่างเดียว ตลอดจนการปรับปรุงเกี่ยวกับวิธีการ การเรียนการสอนให้เป็นการเรียนรู้ในเชิงรุก โดยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการตั้งคำถาม กระบวนการหาคำตอบ โดยให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้ลงมือทำและเป็นการต่อยอดในองค์ความรู้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สิ่งที่สำคัญคือการขับเคลื่อนกระบวนการครู ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในร่างฉบับนี้ ดังนั้นครูจึงมีความสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ การคืนครูให้กลับห้องเรียน เพราะต้องเน้นให้ความสำคัญกับครู โดยเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็นเป้าหมายหลัก นอกจากนี้ยังมีการกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้กับครูที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร อีกทั้งจะต้องจัดทำโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดให้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม การกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความอิสระและเป็นเอกภาพ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวและเหมาะสมกับบริบทของสังคมในสถานศึกษา ตลอดจนสภาพผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ปัจจุบันมีโรงเรียนที่อาสาเข้าร่วมโครงการจำนวน 432 โรงเรียน เนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและการจัดการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงได้มีการวางหลักการให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของทางรัฐบาล สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางการศึกษาของประเทศให้เท่าทันสังคมโลก และจะขอรับข้อเสนอแนะและข้อสังเกตต่าง ๆ ของสมาชิกฯ ไปใช้เพื่อความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาชาติต่อไป

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 88 ทั้ง 24 ท่าน ไม่มีผู้ที่มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามาเป็นกรรมการแต่อย่างใด แต่กลับให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้ามาเป็นกรรมการบริหาร ถ้าหากต้องการให้นโยบายทางการศึกษามีความชัดเจน ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีโอกาสเข้ามากำหนดนโยบายในคณะกรรมการชุดนี้ นอกจากนี้ กฎหมายบริหารราชการแผ่นดินระบุว่าให้กระทรวงศึกษาธิการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการกระทรวง แต่ในมาตรา 106 กลับระบุว่าให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวง จึงฝากไปยังกรรมาธิการว่าต้องเปลี่ยนการเขียนระเบียบบริหารราชการเป็นพระราชบัญญัติตามที่กฎหมายบริหารราชการแผ่นดินกำหนด ไม่เช่นนั้นจะเกิดผลกระทบในอนาคต อีกทั้งการออกเป็นพระราชบัญญัติจะต้องดำเนินการโดยรัฐสภาซึ่งมีความหลากหลายทางความคิด มีการปกป้องผลประโยชน์และเกิดการถ่วงดุลอำนาจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดเอกภาพของการบริหารการศึกษา

สำหรับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อต้องการให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และต้องการให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเห็นว่าตั้งแต่ ปี 2542 เป็นต้นมา มีความต้องการถ่ายโอนโรงเรียนให้เป็นนิติบุคคลพร้อมทั้งผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นมาเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของตนเอง อย่างไรก็ตาม ระหว่างที่ใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะเห็นได้ว่าสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ดังจะเห็นได้จากการจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 และสภาพการบังคับใช้กฎหมาย มีการละเลยเนื่องจากไม่มีบทลงโทษ เช่น การตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา 52 เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการจัดการนโยบายด้านการศึกษา จากข้อมูลของกองทุนเพื่อความเสมอภาค

ทางการศึกษาพบว่า ปัจจุบันเด็กไทยเกือบ 5 แสนคน ตกหล่นไม่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษาและมีแนวโน้มว่าเด็กอีกประมาณ 2 ล้านคน จะไม่ได้เรียนต่อ และคาดว่าในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนปิดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลาอันยาวนานจะทำให้จำนวนเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็กไทย และการจัดระบบโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการยังไม่สะท้อนต่อบริบทความเป็นจริงของระบบการศึกษาไทย ทั้งระบบสายบังคับบัญชาและความเป็นเอกภาพด้านนโยบาย เช่น การขยายหน่วยงานในส่วนกลาง และการขาดการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงอย่างแท้จริง

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บทบัญญัติในมาตรา 10 ได้บัญญัติสิทธิของคนพิการไว้อย่างชัดเจน มีการระบุถึงการศึกษาของคนพิการไว้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับพันธกิจของกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น คือ คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน แสดงให้เห็นว่ามาตราดังกล่าวมีวิสัยทัศน์ แนวคิด และหลักการที่ไม่ล้าหลังไปจากนานาอารยประเทศ จึงตั้งความหวังไว้ว่าร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ไปไกลกว่าฉบับ พ.ศ. 2542 อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายที่ประเด็นการศึกษาสำหรับคนพิการปรากฏอยู่ในมาตรา 14 (8) เพียงแห่งเดียว ในลักษณะที่เป็นการลดลำดับความสำคัญของการศึกษาสำหรับคนพิการลง โดยไม่ได้กำหนดรับรองสิทธิเอาไว้ในหลักการขั้นพื้นฐาน แต่บัญญัติไว้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งที่การกำหนดไว้ในหลักการซึ่งเป็นการรับรองสิทธิเอาไว้อย่างถูกต้องชัดเจน แล้วไปกำหนดรายละเอียดในกฎหมายลำดับรองนั้น เป็นสิ่งที่ดำเนินการมาโดยตลอด นอกจากนี้ ยังไม่มีการบัญญัติคำว่า คนพิการ อยู่ในมาตรา 14 (8) แต่ใช้คำว่าผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษซึ่งเป็นศัพท์วิชาการทางการศึกษาแทน แต่ไม่มีกฎหมายใดรับรองคำดังกล่าว รวมทั้งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันรับรองก็ใช้คำว่า คนพิการ อย่างเต็มภาคภูมิ จึงต้องการให้สังคมยอมรับความจริงว่าความพิการไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่ความพิการในมิติของระบบนิเวศน์สิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขทางสังคมซึ่งมีการเลือกปฏิบัติเป็นเรื่องที่ร้ายแรงยิ่งกว่าการใช้ถ้อยคำข้างต้น จึงควรนำคำว่า คนพิการ กลับคืนมาในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ ซึ่งมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 กำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่ปรากฏว่าไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 ให้ในส่วนนี้ โดยในปัจจุบันมีโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 409 แห่งทั่วประเทศ มีนักเรียนที่เป็นสามเณร จำนวน 50,000 รูป จึงเกิดข้อสงสัยขึ้นไม่เพียงแต่ในกลุ่มฆราวาส แต่แม้แต่คณะสงฆ์ซึ่งทำหน้าที่ที่จัดการศึกษาก็มีข้อสงสัยต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เช่นกัน

สำหรับปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนโรงเรียนในประเทศไทยปัจจุบัน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนขนาดเล็กมี จำนวนกว่า 30,000 แห่ง ประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนมักจะมีคำถามและข้อสงสัยในคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กตลอดมา อาทิ ด้านประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการลงทุนการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านคุณภาพการศึกษาจากการประเมินผลมาตรฐานพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำ ทั้งในด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนของนักเรียนส่วนใหญ่ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทักษะด้านการคำนวณ และทักษะภาษาต่างประเทศ ด้านสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยี ด้านงบประมาณมีจำกัด ได้รับการจัดสรรน้อยไม่เพียงพอ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร นอกจากนี้ ครูยังขาดประสบการณ์สอนไม่ตรงกับวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด ขาดความชำนาญเฉพาะด้าน ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน

ส่วนประเด็นการศึกษาแบบศูนย์การเรียนรู้ในลักษณะภูมิสังคม พื้นฐานวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ที่แตกต่างนั้น การตัดสินใจในเชิงเนื้อหาและรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องบริบทการจัดการศึกษาทางเลือกภายใต้เสรีภาพและศักยภาพของท้องถิ่นเท่ากับคนในพื้นที่ ดังนั้น การตั้งอำนาจการตัดสินใจเพื่อควบคุมระบบการศึกษาจึงเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปลดปล่อย การเรียนรู้อย่างเสรีภาพ หากเชื่อมั่นในระบบการกระจายอำนาจในการตัดสินใจและศักยภาพของพื้นที่ และเชื่อมั่นในเรื่องมนุษย์มีศักยภาพเพียงพอที่จะเติบโตและเรียนรู้ จะทำให้ระบบการศึกษาซึ่งกำหนดโดยระบบ นิเวศน์ของสังคมมีความหลากหลาย นอกจากนี้ การให้ความสำคัญและเติมเต็มด้านการศึกษาให้กับประชาชน ที่มีความแตกต่างและหลากหลาย จะเป็นการพัฒนาประชาชนของประเทศ และเป็นโอกาสเดียว ที่คนด้อยโอกาส คนชายขอบจะเติบโตและเรียนรู้ได้เท่าทันกับสังคมวงกว้าง จึงต้องเห็นการเปิดพื้นที่ ด้านการศึกษาให้กับทุกคนที่มีความแตกต่างในเชิงอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิสังคมได้ออกแบบการศึกษา ของตนเอง โดยยังคงยึดโยงตามมาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และมีความสอดคล้องเชื่อมโยง ทางด้านวิถีคิดของระบบการศึกษาร่วมกับวัฒนธรรมของพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความภาคภูมิใจ ในตัวตนของตนเอง

กระบวนการศึกษาพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ต้องแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ต้องมีการศึกษาฟรีอย่างแท้จริง เด็กและเยาวชนยังมีค่านิยมในการเรียนวิทย์-คณิต เพื่อคาดหวังให้ตนเอง ก้าวไปสู่คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นอันดับแรก ๆ แต่จริง ๆ แล้วยังมีคณะเภสัชศาสตร์ คณะดุริยางคศิลป์ ฯลฯ แม้ว่าเส้นทางที่เลือกเดินในช่วงแรกของชีวิตนั้นอาจไม่ใช่เส้นทางฝันที่ชอบมาก สักเท่าไรนัก แต่ด้วยความมีเป้าหมายที่อยากทำในสิ่งที่ชอบจึงนำพาให้ก้าวไปสู่สิ่งที่ฝันไว้ได้อย่างสมบูรณ์แบบ ไม่เอาข้อจำกัดของครอบครัวมาเป็นข้ออ้าง แต่ให้เอาข้อจำกัดเหล่านี้มาเป็นโจทย์เพื่อมุ่งการพัฒนาเด็ก การศึกษานอกจากจะทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้และพัฒนาตนได้แล้ว ยังสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทาง ของประเทศได้อีกด้วย เพราะหากประเทศไหนมีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง ตลอดจนวางแผน ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศ ให้ก้าวไกล ขณะเดียวกันองค์กรก็ควรไม่หยุดที่จะพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากร เพราะการศึกษานั้น ทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังไม่สามารถนำพาเด็กและเยาวชนไปสู่การเป็นพลเมืองโลกได้ ไม่สามารถพัฒนา สร้างสรรค์และเป็นแรงงาน ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ และไม่สามารถก้าวข้ามผ่านการเป็นประเทศกำลังพัฒนาได้ตลอดไป โดยเฉพาะ ในประเด็นเรื่องเพศ เนื่องจากเรื่องเพศเป็นเรื่องของคนทุกคนและเป็นสิ่งที่ควรจะให้คุณค่าต่อคนทุกคนในเพศ ที่หลากหลาย ซึ่งที่ผ่านมาการศึกษายังให้ความสำคัญเพียงแค่ระบบสองเพศเท่านั้น และให้คุณค่าเรื่องเพศ ที่ต่างกัน หากยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องที่ใกล้ตัวที่สุดแล้ว ความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจจะเกิดขึ้นได้ อย่างไร ดังนั้น การจะทำให้การศึกษาในปัจจุบันมีความเท่าทันโลก ต้องมีการศึกษาเรื่องปรัชญาเป็นสำคัญ เนื่องจากปรัชญาเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถามใหม่ ๆ อย่างไม่รู้จบที่จะสามารถต่อยอดทางความคิดให้กับ เด็กและเยาวชน อีกทั้งยังต้องมีการศึกษาเรื่องเพศเพื่อให้ทุกคนเข้าใจตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดการเคารพ ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม รวมทั้งศึกษาวัฒนธรรมที่หลากหลายเพื่อเปิดกว้างทางความคิดและสามารถ นำไปต่อยอดที่จะสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่ดีให้กับประเทศและในระดับสากลต่อไป

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานทุกคนต้องเข้าถึงรัฐสวัสดิการ เงินเดือนจะต้องถึงระดับ UBI คือ การใช้เงินสู้กับความไม่มั่นคงภายใต้การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคแรงงานมีเป้าหมาย กับการจ้างแรงงานอย่างไร การวางระบบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีการส่งเสริมด้านการศึกษา อย่างไร ด้านแรงงานจะต้องได้รับการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ที่ผ่านมามีการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนศึกษา

ด้านสายสามัญและการเรียนสายสามัญส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 สุดท้ายต้องเข้าสู่กระบวนการภาคอุตสาหกรรมโอกาสที่เด็กและเยาวชนจะศึกษาต่อมีน้อยมาก ถ้าหากจะศึกษาต่อต้องมีการกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ดังนั้น การยกระดับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะต้องควบคู่กับ UBI ให้กับเด็กและเยาวชน ในทศวรรษที่ผ่านมาการยกระดับการศึกษาไม่สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม การผลิตบุคลากรทางการศึกษาไม่สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรมทำให้ขาดบุคลากรในการส่งเสริมการผลิตภาคอุตสาหกรรม ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีรวมทั้งเน้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพลเมือง หลักสิทธิมนุษยชน และตระหนักในความเสมอภาค เท่าเทียมของมนุษย์ สิ่งที่สังคมอยากเห็นพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การศึกษาที่เป็นกลไกพัฒนาคนไม่ควร เป็นระบบการศึกษาที่สอบแข่งขันไม่ผ่านแล้วคัดออก ที่สร้างเงื่อนไข จำกัดโอกาสในการเรียนของคนที่ยากเรียนแต่ร่างดังกล่าวกลับให้อำนาจไว้ที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เด็กและเยาวชนอยากเห็นการศึกษาที่เข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน เพื่อให้ทุกคนพัฒนาตนเอง อยากเห็นการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับเด็กพิการ เด็กกำพร้า เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสทางการศึกษาเท่ากับเด็กทั่วไป

นางสาวตรีสุข เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวสรุป โดยขอขอบคุณสมาชิกฯทุกท่านที่เล็งเห็นความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. อีกทั้งยังให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะน้อมรับข้อเสนอแนะไปแก้ไข และฝากไปยังคณะกรรมการนำข้อสังเกตไปพิจารณาปรับแก้ไขเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคณะครู บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเด็กและเยาวชนที่มีความเกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

จากนั้น เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร อ่านพระบรมราชโองการประกาศพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. 2564

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้อำนาจ วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2564 เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. 2564 ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 นั้น บัดนี้ จะสิ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันตามสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่งในวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2564

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 122 และมาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2564

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ประธานฯ สั่งปิดประชุม

ปิดการประชุมเวลา 20.15 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร